

Maaseutuhallinnon yhteislautakunta

Toimintakertomus 2024

Maayltk 6.3.2025

Sisällys

Maaseutuhallinnon yhteislautakunta	2
Henkilöstö (htv).....	2
Vuonna 2024 toteutuneet henkilöstömuutokset	2
Strategisten tavoitteiden toteuma	3
Talous	4
Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteuma	4
Kuntien välinen kustannusten jako	6

Maaseutuhallinnon yhteislautakunta

Tilivelvollinen: maaseutujohtaja

Iisalmen kaupunki hoitaa Iisalmen kaupungin sekä Lapinlahden, Sonkajärven ja Viere­män kuntien muodostaman maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen lain 210/2010 (Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa) ja kuntien välisen yhteis­toimintasopimuksen mukaisesti.

Maaseutuhallinnon yhteislautakunta toimii sopimuskuntien maaseutuelinkeinoviran­omaisena sekä yhteistoimintasopimuksen tehneiden kuntien välisenä yhteistoiminta­elimenä sopimuksen mukaisissa asioissa.

Maaseutuelinkeinohallinnon lakisääteisiä tehtäviä ovat viljelijätukihallinto, riistaeläin­ten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen valtion varoista, eläintenpitäjän ja eläinten pitopaikkojen rekisteröinti sekä hukkakauran torjuntaan liittyvät tehtävät.

Lautakunta edistää osaltaan maaseudun kehittämistä ja toimii asiantuntijatoimieli­menä maaseutuelinkeinojen osalta, antaen muun muassa lausuntoja sopijakunnille kaavoitus- ja muista vastaavista hankkeista.

Henkilöstö (htv)

MAASEUTUHALLINNON YHTEISLAUTAKUNTA	Henkilöstö/htv	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
Ylä-Savon maaseutupal- velut	Vakituiset	6,0	6,0	6,0	0,0
	Määräaikaiset	0,3	0,3	0,3	0,0
	Yhteensä	6,3	6,3	6,3	0,0
MAASEUTUHALLINNON YHTEISLAUTAKUNTA	YHTEENSÄ	6,3	6,3	6,3	0,0

Vuonna 2024 toteutuneet henkilöstömuutokset

Henkilöstö toimii jokaisessa sopijakunnassa sijaitsevassa maaseututoimistossa. Toi­mistoissa on kokoaikainen palvelu kahtena päivänä viikossa. Muina aikoina palvelua on tarjolla ajanvarauksella.

Palvelusihteerin virka muutettiin maaseutuasiamiehen viraksi. Henkilöstö koostui muutoksen jälkeen maaseutujohtajasta, neljästä maaseutuasiamiehestä ja yhdestä

palvelusihteeristä. Kesäajan harjoittelijalla varmistettiin kevään tukihakemusten käsittely lomakaudella maksatusvalmiiksi syksyllä.

Strategisten tavoitteiden toteuma

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Ylä-Savon maaseutuhallinnon yhteislautakunta Strategiset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 31.12.	Tila
Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen				
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 31.12.	Tila
Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen	Kehitämme työprosesseja ja seuranta	Maksajavirastosopimuksen palvelutavoitteiden täyttyminen 100 %	Täyttyi 100 prosenttisesti.	

Maaseutupalvelut -vastuualue Strategiset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 31.12.	Tila
Ihmeiden Iisalmi				
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 31.12.	Tila
Turvaamme menestymisen edellytykset	Tuemme maatalousyrityksen aloittamista tarjoamalla asiantuntija-apua	Kolmen vuoden (2022 - 2024) keskiarvona maatalousyritystoiminnan aloittaneita yhteistoiminta-alueella vähintään 15 kpl/vuosi	12 kpl.	
Turvaamme menestymisen edellytykset	Pystymme vastaamaan kysyntään maatalousyrityksille tarjoamissamme asiantuntijapalveluissa osaamistamme hyödyntäen	Asiakaspalautekyselyssä vähintään 4/5	Kysely helmikuussa, kokonaisarvio 4,3.	

Riskirekisteri

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Korjaavat toimenpiteet riskin toteutuessa	Toteuma 31.12.	Tila
Toiminta ei täytä maksajavirastosopimuksen vaatimuksia ja palvelutavoitteita.	Toimivat toimintaprosessit ja seuranta järjestelmät tehtävien hoitamiseksi aikataulussa ja laadukkaasti.	Prosessien ja seuranta järjestelmän perusteellinen arviointi ja kehittäminen.	Riski ei toteutunut, tavoitteet täyttyivät 100 prosenttisesti.	

Talous

1950 Ylä savon maaseutupalvelut	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos s 2024	Toteutunut t 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	344 400	0	344 400	334 435	9 965	97
Henkilöstökulut	-333 900	0	-333 900	-325 752	-8 148	98
Toimintakulut	-116 900	0	-116 900	-112 040	-4 860	96
Toimintakate	-106 400	0	-106 400	-103 357	-3 043	97
Muut laskennalliset kustannukset	-12 200	0	-12 200	-12 440	240	102
Laskennalliset tuotot	0	0	0	240	-240	****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-463 000	0	-463 000	-449 992	-13 008	97

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Maksajavirastosopimuksen tavoitteet täyttyivät toisena vuonna peräkkäin 100 prosenttisesti. Toiminnalliset tavoitteet koostuvat neljän osa-alueen aikataulujen noudattamisesta;

- 1) paperilla toimitettujen hakemusten tallennus,
- 2) hakemusten käsittely,
- 3) päätösten lähettäminen sekä
- 4) takaisinperintöjen toteutuminen.

Tukea haki 872 maatilaa, maksetut korvaukset ja tuet olivat yhteensä 38,9 milj. euroa. Vastaavat määrä kunnittain olivat: Iisalmi 243 tilaa ja 9,3 milj. euroa, Lapinlahti 279 tilaa ja 12,1 milj. euroa, Sonkajärvi 143 tilaa ja 7,5 milj. euroa sekä Vieremä 207

tilaa ja 10,0 milj. euroa. Maatalousyritysten määrä väheni 3,3 % edellisestä vuodesta. Korvauksia ja tukia maksettiin 0,7 milj. euroa edellistä vuotta enemmän. Tähän vaikutti uuden rahoituskauden maksuaikataulun vakiintuminen ensimmäisen vuoden jälkeen, ei reaalisen tukisumman kasvaminen.

Petoeläinvahinkoja ilmoitettiin ennätysmäärä 15 kpl. Vahingot olivat karhun aiheuttamia mehiläispesä- tai rehupaalivahinkoja sekä suden aiheuttamia koiravahinkoja. Hirvieläinvahinkoja ei ilmoitettu yhtään.

Hukkakauratarkkailussa oli 2 407 ha 110 tilalla, yhteistoiminta-alueen peltoalasta 5,2 % on tarkkailussa. Valtaosa hukkakaura-aloista sijaitsee Iisalmessa ja Lapinlahdella. Tarkkailusta vapautui 2 tilaa, tarkkailuun tuli uutena 9 tilaa. Tarkkailusta vapautui 19 ha ja uutta alaa tuli tarkkailuun 223 ha, josta lähes puolet oli Vieremällä. Tarkkailuala jatkoi edelleen huomattavaa kasvuaan, kasvua oli 9,4 %.

9 uutta maatalousyrittäjää aloitti toimintavuoden aikana, Iisalmessa 3, Lapinlahdella 1, Sonkajärvellä 2 ja Vieremällä 3. Näistä 5 maatalousyrittäjää, 2 Iisalmessa ja 1 kuskakin muussa kunnassa, olivat saaneet aloittamisavustuksen 2023–2024 eli ovat päätoimisia.

ELY-keskus myönsi maatalousyritystoiminnan aloittamiseen vuonna 2024 kahdeksalle maatalousyrittäjälle aloittamistukea ja korkotukilainaa yhteensä 1,5 milj. euroa. Yhdessä yrityksessä aloittamisavustuksen sai kaksi nuorta yrittäjää. Aloittamisavustuksia myönnettiin Iisalmeen 4, Sonkajärvelle 2 sekä Lapinlahdelle ja Vieremälle 1. Näistä aloittamisista osa toteutuu v. 2025.

Tuotantorakennusinvestointeihin myönnettiin investointitukea 10 kpl, Lapinlahdelle ja Vieremälle 4 sekä Iisalmeen ja Sonkajärvelle kumpaankin 1. Investointituki (avustus ja korkotukilaina) näihin oli yhteensä 5,7 milj. euroa, suurin yksittäinen lypsykarjanavettahanke sai 2,5 milj. euroa. Energiainvestointitukia myönnettiin 0,3 milj. euroa 13 hankkeeseen. Muihin investointeihin ELY myönsi tukea yhteensä 1,6 milj. euroa 42 hankkeeseen. Aloittamisavustusten ja investointitukien määrät olivat ennätykselliset.

Yhteistoiminta-alueen maitotilayrittäjät tuottivat maitoa 107,6 miljoonaa litraa; Iisalmessa 18,6 milj. litraa, Lapinlahdella 39,2 milj. litraa, Sonkajärvellä 20,1 milj. litraa, ja Vieremällä 29,8 milj. litraa. Koko alueen tuotanto kasvoi 0,4 % monen vuoden vähenemisen jälkeen. Iisalmessa, Lapinlahdella ja Sonkajärvellä tuotanto kasvoi,

Vieremän osalta väheneminen jatkui.

Maatilatalouden kehittämistehtäviin osallistuttiin suunnitellusta ja kehittämismäärä-
raha tuli käytetyksi.

Kuntien välinen kustannusten jako

Jaettavat kulut 2024 (1000 eur, vähennettynä maksutuotoilla)		
	%-osuus	Osuus € 2024
Iisalmi	26,07	-116
Lapinlahti	31,77	-142
Sonkajärvi	18	-80
Vieremä	24,16	-108
	100	-446
Kulut euroa		-446 000
Tilamäärä 2024 kpl		872
Kulut euroa/tukea hakeva tila		-511